

Naujausi Valstybinės mokesčių inspekcijos (VMI) duomenys rodo, kad Lietuvoje išibėgėja alkoholinių gėrimų vartojimo nuosmukis, o ši tendencija stebima keliuose alkoholio rinkos segmentuose. Mažėjantis vartojimas pradeda neigiamai veikti biudžeto pajamas iš alkoholio akcizų.

Pirmąjį 2023 m. ketvirtį vyno ir fermentuotų gėrimų Lietuvoje buvo suvartota 3,9 proc. mažiau nei tą patį 2022 m. laikotarpį, tačiau kovo mėnesį vyno ir fermentuotų gėrimų suvartojimas jau mažėjo 8 proc. Pirmąjį šių metų ketvirtį tarpinių etilo alkoholinių produktų realizacija buvo 4,2 proc. mažesnė nei pirmąjį 2022 m. ketvirtį, tačiau kovą tarpinių etilo alkoholio produktų vartojimo apimtys jau buvo 20 proc. mažesnės nei prieš metus.

Spiritinių alkoholinių gėrimų segmente vartojimo apimtys pirmąjį šių metų ketvirtį buvo 2,6 proc. mažesnės nei prieš metus, o 2023 m. kovą – 3 proc. mažesnės nei prieš metus. Ryškus vartojimo sulėtėjimas fiksuojamas ir alaus segmente: 2023 m. kovą alaus realizacija Lietuvoje buvo 11,2 proc. mažesnė nei prieš metus, nors per visą pirmąjį šių metų ketvirtį alaus pardavimai Lietuvoje dar augo 4,4 proc.

Apskritai, žiūrint į pirmojo 2023 m. ketvirčio alkoholinių gėrimų realizacijos rezultatus, peršasi išvada, kad alkoholio gėrimų vartojimo recesija pereina į antrąjį etapą: 2022 m. gyventojai mažino stipraus alkoholio, bet didino alaus gėrimų suvartojimą.

VMI duomenys rodo, kad 2022 m. spiritinių gėrimų realizacija mažėjo 6,6 proc., tačiau alaus pardavimai pernai buvo 5,6 proc. didesni nei 2021 m. Tačiau 2023 m. kovą jau mažėjo ne tik spiritinių gėrimų pardavimai (-3 proc. lyginant su 2022 m. kovu), bet ir alaus vartojimas. Tad jeigu pernai Lietuvos alkoholinių gėrimų vartotojai buvo linkę pereiti iš brangesnio segmento (spiritiniai gėrimai) į pigesnę segmentą (alus), šiame vartotojai jau mažina ir alaus suvartojimą.

Taigi, skaičiai aiškiai rodo, kad alkoholinių gėrimų vartojimas Lietuvoje traukiasi, o alkoholio rinkos nuosmukis išibėgėja, kam įtakos turi keli veiksniai: 2023 m. pradžioje išaugę alkoholinių gėrimų akcizai; aukšta infliacija ir padidėję pragyvenimo kaštai; kylančios paskolų palūkanos ir jų įtaka vartotojų finansams bei galimybės leisti pinigus vartojimui.

Alkoholinių gėrimų pardavimus Lietuvoje žemyn gali spausti ir didėjantis palankumas šešėliniam vartojimui. Pavyzdžiui, Vidaus reikalų ministerijos atliktos gyventojų apklausos rezultatai rodo, kad 2022 m. nelegalių tabako, alkoholio ir degalų vartojimą pateisino 33 proc. gyventojų – daugiausiai nuo 2016 m.

Gali būti, kad išaugę pragyvenimo kaštai, padidėjusios palūkanos bei išaugę akcizai dalį Lietuvos vartotojų spaudžia į šešėlinę vartojimo rinką, kas atitinkamai spaustų legalios alkoholio produkcijos pardavimus žemyn.

Lėtėjant vartojimui, atskiruose alkoholinių gėrimų segmentuose jau yra fiksuojamas ir biudžeto pajamų iš akcizų nuosmukis. Pavyzdžiui, akcizų iš tarpinių etilo produktų įplaukos 2023 m. kovą buvo 15 proc. mažesnės nei prieš metus; pajamos iš alaus akcizų 2023 m. kovą buvo 2,6 proc. mažesnės nei 2022 m. kovo mėnesį. Kitaip tariant – išaugę alkoholio akcizai atskiruose segmentuose jau nebekompensuoja vartojimo nuosmukio, dėl ko pradeda mažėti ir valstybės įplaukos iš tarpinių etilo bei alaus produktų akcizų.

Apibendrinant, VMI duomenys rodo, kad Lietuvoje išibėgėja alkoholinių gėrimų vartojimo nuosmukis, dėl ko atskiruose alkoholinių gėrimų segmentuose pradeda mažėti valstybės biudžeto pajamos iš alkoholio akcizų. Išaugę pragyvenimo kaštai, tolesnis paskolų naštos augimas, prasidėjęs sulėtėjimas nuo eksporto rinkų priklausančiuose Lietuvos ekonomikos sektoriuose ir atitinkamai nedarbo lygio padidėjimo rizika, tikėtina, toliau neigiamai veiks alkoholio vartojimo duomenis Lietuvoje.

Get real time update about this post category directly on your device, subscribe now.

[Subscribe](#)